

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
DOM NARODA**

Aljoša Čampara
delegat u Domu naroda Parlamenta
Federacije Bosne i Hercegovine

Sarajevo, 13.1.2025.godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Prilježeno: 13-01-2025			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02	-02-	198	/25

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**
Dom naroda
n/r predsjedavajućeg Tomislava Martinovića

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o doprinosima, dostavlja se

Na osnovu člana 187. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24) radi razmatranja i usvajanja po hitnom postupku, na bosanskom jeziku, hrvatskom jeziku i srpskom jeziku, predlažem Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o doprinosima.

Aljoša Čampara

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE**

PRIJEDLOG

ZAKON O IZMJENAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA

Sarajevo, januar 2025.godine

ZAKON O IZMJENAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA

Član 1.

U Zakonu o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19, 4/21, 6/23 i 28/23 - presuda US) u članu 10. tačka 2. se briše.

Član 2.

U članu 10.b u prvoj alineji riječi: "23,00%" zamjenjuju se riječima; "17,00%", u drugoj alineji riječi: "16,50%" zamjenjuju se riječima: "12,50%" i u trećoj alineji riječi: "2,00%" zamjenjuju se riječima: "1,50%".

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenivaće se od 01.02.2025 godine.

**PREDSJEDAVAJUĆI
PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH**

Dragan Mioković

**PREDSJEDAVAJUĆI
DOMA NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH**

Tomislav Martinović

Obrazloženje

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovoga Zakona sadržan je u članu III. 1. tačka c), koji je izmjenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI i članu IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije BiH, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine utvrđivanje ekonomske politike, a Parlament Federacije Bosne i Hercegovine je, uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom Federacije BiH, odgovoran za donošenje zakona o vršenju dužnosti federalne vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Vlada FBiH je donijela Odkuku o minimalnoj plati za 2025 godinu u iznosu od 1.000,00 KM. Obzirom da je minimalna plata u 2024 godini iznosila 619,00 KM to znači da je Vlada FBiH povećala minimalnu platu za 381,00 KM ili za 61,55%. Ovo povećanje predstavlja najveće povećanje neto plate u Evropi i regionu. Naime u periodu od 2014 do 2024 najveći rast plata u Evropi imala je Rumunija od 13,7%, Litvanija od 12,3%, Bugarska 10,6%, Poljska od 9,5% i Češka 9,3%. Povećanjem minimalne plate sa 619,00 KM na 1.000,00 KM povećava se i osnovica za obračun poreza i doprinosa na plate čime se povećavaju i ukupni javni prihodi na jednu isplaćenu minimalnu platu za 300,76 KM ili za 69,10%. Obzirom da povećanje minimalne plate za 61,55% nije pratila fiskalna reforma ili smanjenje poreza i doprinosa to će sva povećanja biti izvršena na teret poslodavaca pa je njihov trošak po jednoj isplaćenoj minimalnoj plati zbog povećanja jedne minimalne plate povećan za 681,76 KM ili iskazano u procentima za 64,67%. O ozbiljnosti i težini ovog problema posebno treba imati u vidu da je u 2024 godini 270.000,00 radnika primalo platu manju od 1.000,00 KM. Vlada FBiH najavljuje subvencioniranje čak 140.000 radnika čime bi se s tržišne privrede prešlo na socijalnu a što bi bilo katastrofalno kako u kratkoročnom tako i u dugoročnom periodu.

U cilju jasnoće nastale situacije u ovom obrazloženju izvršen je obračun javnih prihoda na minimalnu platu za 2024. od 619,00 KM i minimalnu platu 2025. godinu od 1.000,00 KM i prikazan je u sljedećoj tabeli:

Opis	Stopa	2024.	2025.	Povećanje u KM	Povećanje u %
Neto plata	-	619,00 KM	1.000,00 KM	381,00 KM	61,55 %
Bruto plata	-	948,47 KM	1.562,00 KM	613,53 KM	64,69 %
Doprinos za Pio na teret radnika	17%	161,24 KM	265,54 KM	104,30 KM	64,69 %
Doprinos za Pio na teret poslodavca	6%	56,91 KM	93,72 KM	36,81 KM	64,69 %
Doprinos za zdravstvo na teret radnika	12,50%	118,56 KM	195,25 KM	76,69 KM	64,69 %
Doprinos za zdravstvo na teret poslodavca	4%	37,94 KM	62,48 KM	24,54 KM	64,69 %
Doprinos za nezap. na teret poslodavca	1,50%	14,23 KM	23,43 KM	9,20 KM	64,69 %
Doprinos za nezaposlene na teret radnika	0,50%	4,74 KM	7,81 KM	3,07 KM	64,69 %

Porez na dohodak	10%	35,44 KM	77,78 KM	42,33 KM	119,44 %
Doprinos za vode	0,50%	3,10 KM	5,00 KM	1,91 KM	61,55 %
Porez za zaštitu od nesreća	0,50%	3,10 KM	5,00 KM	1,91 KM	61,55 %
Ukupno javni prihodi		435,25 KM	736,01 KM	300,76 KM	69,10 %
Trošak poslodavca		1.054,25 KM	1.736,01 KM	681,76 KM	64,67 %

Iz prikazanog obračuna jasno je da će povećanje minimalne plate s 619,00 KM na 1.000,00 KM uzrokovati povećanje javnih prihoda za 69,10% ili za 300,76 KM po jednoj minimalnoj plati, dok će trošak poslodavca u odnosu na 2024 godinu porasti za 64,67% ili za 681,76 KM.

Prebacivanjem svih tereta i troškova povećanja minimalne plate na poslodavce neminovno će dovesti do otpuštanja radnika, usporavanja novog zapošljavanja, nemogućnosti mnogih poslodavaca da izvrše već ugovorene poslove koji su bili uračunati na niže troškove radne snage. Ovaj scenarij će dovesti do gubitka izvoza, stagnacije gospodarskog rasta i usporavanja rasta domaćeg bruto proizvoda. Takođe bez smanjenja opterećenja privredi neminovno će doći i do rasta cijena i inflacije. Odluka o mnimanoj plaći od 1.000,00 KM u konačnici će dovesti do povećanja sive ekonomije, otpuštanja radnika, gubljenja poslova, smanjenja izvoza, stagnacije i zasutavljanja i usporavanja rasta društvenog bruto proizvoda. Kako bi se sve ove i druge negativne posljedice ublažile i u cilju olakšanja i rasterećenja poslovanja privrede te distribuciju tereta i na korisnike javnih prihoda nužno je hitno izvršiti izmjene Zakona o doprinosima i Zakona o porezu na dohodak na način da se predlaže da se u Zakonu o doprinosima ukinu doprinosi na teret poslodavca od 10,5% a u Zakonu o porezu na dohodak da se poveća neoporezivi lični odbitak sa 300,00 na 600,00 KM. Ovdje treba ukazati i to da doprinos na teret poslodavca od 6% ne ulazi u invalidsko penzioni staž radnika, dok se ovaj doprinos za pio od 6% kod vlasnika obrta uključuje u invalidsko penzioni staž pa bi prihvatanjem predloženih izmjena Zakona o doprinosima bila otklonjena ova devijantna i diskriminatorska situacija.

Ono što naročito treba naglasiti jeste da prihvatanje ovih izmjena neće dovesti do manjih javnih prihoda u 2025 godini u odnosu na 2024 godini. Naprotiv zbog povećanja kako minimalne tako i ostalih plata neminovno će dovesti do rasta i značajno većih javnih prihoda u 2025 godini. Ovaj prijedlog ublažava i balansira podjelu tereta i to na način da u odnosu na 2024 godinu neće dovesti do smanja javnih prihoda 2025 godini već će zbog povećanja plata doći i do povećanja javnih prihoda u odnosu na 2024 godinu po jednoj isplaćenoj minimalnoj plati u iznosu od 136,75 KM ili 31,42 %. S druge strane trošak poslodavca i pored ukidanja doprinosa od 10,5% će u 2025 u odnosu na 2024 godinu porasti će za 517,75 KM ili za 49,11 % po jednoj novoj minimalnoj plati. Posebno treba istaći da implemetacija ovog prijedloga izmjena zakona neće zahtjevati izmjene poreznih i drugih prijava čime će Porezna Uprava FBiH i porezni obveznici moći lako i bez većih zahtjeva implementirati predložene izmjene.

Kao argument za prihvatanje prijedloga i hitne izmjene ovih zakona je i stalni veliki rast naplate javnih prihoda od indirektnih poreza koji su u 2024 godini iznosili 11 milijardi i 541 miliona KM i veći su za 901 miliona KM ili 8,47% u odnosu na 2023. godinu kada su iznosili 10 milijardi i 640 miliona KM. Prihodi sa jedinstvenog računa, koji pripada Federaciji, raspoređuju se kako slijedi:

- 3,05% za finansiranje naknada demobilisanim nezaposlenim borcima, do roka važenja Zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", broj 61/06),
- 34,93% za finansiranje funkcija Federacije,
- 51,23% za finansiranje funkcija kantona,
- 0,25% za finansiranje funkcija Grada Sarajeva,
- 8,42% za finansiranje funkcija jedinica lokalne samouprave,
- 3,9% za upravitelja cesta.

Radi jasnoće prijedloga izmjene zakona u ovom obrazloženju izvršena je komparacija obračuna javnih prihoda na minimalnu platu iz 2024. godine s doprinosima na teret poslodavca i obračun javnih prihoda na minimalnu platu za 2025. godinu bez doprinosa na teret poslodavca i lični odbitak od 600,00 KM. Obračun je prikazan u sljedećoj tabeli:

Opis	Stopa	2024. god.	2025. god.	Povećanje u KM	Povećanje u %
Neto plata	-	619,00 KM	1.000,00 KM	381,00 KM	61,55 %
Bruto plata	-	948,47 KM	1.562,00 KM	613,53 KM	64,69 %
Doprinos za Pio na teret radnika	17%	161,24 KM	265,54 KM		
Doprinos za Pio na teret poslodavca	6%	56,91 KM			
UKUPNO DOPRINOS ZA PIO		218,15 KM	265,54 KM	47,39 KM	21,72 %
Doprinos za zdravstvo na teret radnika	12,50%	118,56 KM	195,25 KM		
Doprinos za zdravstvo na teret poslodavca	4%	37,94 KM			
UKUPNO DOPRINOS ZA ZDRAVSTVO		156,50 KM	195,25 KM	38,75 KM	24,76 %
Doprinos za nezaposlene na teret radnika	1,50%	14,23 KM	23,43 KM		
Doprinos za nezap. na teret poslodavca	0,50%	4,74 KM			
UKUPNO DOPRINOSI ZA NEZAPOSLENE		18,97 KM	23,43 KM	4,46 KM	23,51 %
Porez na dohodak	10%	35,44 KM	47,78 KM	12,33 KM	34,80 %
Doprinos za vode	0,50%	3,10 KM	5,00 KM	1,91 KM	61,55 %
Porez za zaštitu od nesreća	0,50%	3,10 KM	5,00 KM	1,91 KM	61,55 %
Ukupno javni prihodi		828,86 KM	1.026,22 KM	197,35 KM	23,81 %
Trošak poslodavca		1.054,25 KM	1.572,00 KM	517,75 KM	49,11 %

Na osnovu ovog obračuna, koji se zasniva na predloženim izmjenama zakona, jasno se vidi da obračun javnih prihoda na minimalnu platu od 1.000,00 KM u 2025 godini i bez doprinosa na teret poslodavca i s povećanjem neoporezivog ličnog odbitka na 600,00 KM u odnosu na 2024 godinu neće dovesti do smanjenja javnih prihoda. Naime jasno je da će u 2025 godini doći do prorasta javnih prihoda po svakoj isplaćenju minimalnoj plati u odnosu na 2024 godinu u iznosu od 197,35 KM ili 23,81%. Znači doći će do povećanja doprinosa za PIO za 47,39 KM ili za 21,72%, doprinosa za zdravstvo za 38,75 KM ili za 24,76%, doprinosa za nezaposlene za 4,46 KM ili za 23,51%, poreza na dohodak za 12,33 KM ili za 34,8%, kao i doprinosa za vode i poreza za nesreće za po 1,91 KM ili za 61,55%.

Također, treba istaći da će i sa prihvatanjem predloženih izmjena poslodavci podnijeti značajan teret jer će trošak po jednoj isplaćenju minimalnoj plati od 1.000,00 KM iznositi 1.572,00 KM i isti će u odnosu na 2024 godinu biti veći za 517,75 KM ili veći za 49,11%.

III. ODREDBE ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

U članu 10. se briše tačka 2. koja se odnosi na stope doprinosa prema osnovici na teret poslodavaca.

U članu 10.b mijenjaju se postotci za penzijsko i invalidsko osiguranje, za osnovno zdravstveno osiguranje i za osiguranje od nezaposlenosti.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.